

Міністерство освіти і науки України

Національний університет водного господарства та природокористування

ІНСТИТУТ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ

Пояснювальна записка
до кваліфікаційної магістерської роботи
магістр
(рівень вищої освіти)
на тему:

«ОСОБЛИВОСТІ ЦИФРОВІЗАЦІЇ
НАЦІОНАЛЬНОГО АРХІВНОГО ФОНДУ
УКРАЇНИ ДЕРЖАВНОЮ СЛУЖБОЮ УКРАЇНИ»

Виконала:

студентка заочної форми навчання
спеціальності 281 «Публічне
управління та адміністрування»
освітньої програми
«Державна служба»
Мосієвич Тетяна Олександрівна

Керівник:

к.е.н., доцент кафедри державного
управління, документознавства та
інформаційної діяльності
Антонова Світлана Євгенівна

Рецензент:

Директор Державного архіву
Рівненської області
Дзецько Олег Вікторович

Рівне - 2024

Звіт подібності

метадані

Заголовок

Магістерська робота.docx

Автор

Мосієвич Тетяна Олександрівна

Науковий керівник / Експерт

Мосієвич Тетяна Олександрівна

підрозділ

National University of Water and Environmental Engineering

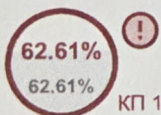
Тривога

У цьому розділі ви знайдете інформацію щодо текстових спотворень. Ці спотворення в тексті можуть говорити про МОЖЛИВІ маніпуляції в тексті. Спотворення в тексті можуть мати навмисний характер, але частіше характер технічних помилок при конвертації документа та його збереженні, тому ми рекомендуємо вам підходити до аналізу цього модуля відповідально. У разі виникнення запитань, просимо звертатися до нашої служби підтримки.

Заміна букв		20
Інтервали		0
Мікропробіли		18
Білі знаки		0
Парафрази (SmartMarks)		330

Обсяг знайдених подібностей

Коефіцієнт подібності визначає, який відсоток тексту по відношенню до загального обсягу тексту було знайдено в різних джерелах. Зверніть увагу, що високі значення коефіцієнта не автоматично означають плагіат. Звіт має аналізувати компетентна / уповноважена особа.

25

Довжина фрази для коефіцієнта подібності 2

24226

Кількість слів

194520

Кількість символів

Подібності за списком джерел

Нижче наведений список джерел. В цьому списку є джерела із різних баз даних. Колір тексту означає в якому джерелі він був знайдений. Ці джерела і значення Коефіцієнту Подібності не відображають прямого плагіату. Необхідно відкрити кожне джерело і проаналізувати зміст і правильність оформлення джерела.

10 найдовших фраз

Колір тексту

ПОРЯДКОВИЙ НОМЕР	НАЗВА ТА АДРЕСА ДЖЕРЕЛА URL (НАЗВА БАЗИ)	КІЛЬКІСТЬ ІДЕНТИЧНИХ СЛІВ (ФРАГМЕНТІВ)	
1	https://repository.mu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/5331/1/%D0%9A%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%84%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B0%20%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B0%20%D0%90%D0%B3%D0%B0%D1%94%D0%B2%D0%BE%D1%97%20%D0%92.pdf	1084	4.47 %
2	https://repository.mu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/5331/1/%D0%9A%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D1%96%D1%84%D1%96%D0%BA%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B0%20%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B0%20%D0%90%D0%B3%D0%B0%D1%94%D0%B2%D0%BE%D1%97%20%D0%92.pdf	953	3.93 %
3	https://undiasd.archives.gov.ua/doc/strategy_16.09.2020.pdf	658	2.72 %

Рецензія
на кваліфікаційну магістерську роботу студентки
Національного університету водного господарства та природокористування
Інституту післядипломної освіти
спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»
освітня програма «Державна служба»
Мосієвич Тетяни Олександрівни
на тему:

**«Особливості цифровізації Національного архівного фонду України
Державною службою України»**

В останні десятиліття відбувається впровадження сучасних інформаційних технологій у різні сфери життя суспільства. Архівна справа не стала винятком. Оцифровування архівних документів є одним із пріоритетних напрямків діяльності архівних установ країн світу. Інформатизація суспільства тісно пов'язана з його комп'ютеризацією, але якщо друга дефініція характеризується тільки впровадженням сучасної техніки та накопиченням на її базі інформаційного ресурсу, то забезпечення зацікавлених користувачів різноманітними, вичерпними, достовірними знаннями в режимі on-line і є головною рисою інформаційного суспільства.

Місце архівів у сучасному світі визначається тією роллю, яку відіграє в ньому документ як оперативний регулятор різних сфер діяльності людини, суспільства і держави. Затребуваність ретроспективної документної інформації для вирішення завдань соціально-економічного розвитку країни в контексті державного і муніципального управління робить архів надійною та оперативною ланкою управлінської діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування. Сучасна державна політика у галузі цифровізації українського суспільства відкрили шлях до кардинальних змін у архівному просторі і поклала початок імплементаційним процесам у аспекті цифровізації української архівної сфери. Головним завданням сучасників є збереження і реалізація цих можливостей по відношенню до архівної галузі України та його кооперація зі світовими архівними донорами.

В умовах інноваційних запроваджень всі історично задокументовані масиви архівної інформації є продуктивною ланкою суспільної діяльності, важливість якої підкреслюється стратегією держави щодо входження України до глобального інформаційного середовища. Загальні, історичні, спеціальні, науково-технічні та інші архіви існують як елементи, що не мають системних властивостей, що так необхідні сучасному суспільству. Органи архівного управління виконують обмежену кількість функцій і не мають достатніх повноважень для проведення єдиної архівної політики в умовах становлення нового цифрового суспільства, у тому числі й цифрової політики. Протиріччя у розвитку архівної справи поступає в тому, що, з одного боку, архівна сфера виступає як традиційна і одночасно консервативна галузь, а з іншого – з'являються нові цифрові технології на

ринку інновацій, що створюють зовнішній потужний імпульс розвитку державних, муніципальних і відомчих архівів у регіонах. Нині користувачі все частіше готові працювати не лише з паперовими, але й з оцифрованими матеріалами. Важливий напрям діяльності архівів складають проекти з оцифрування архівних фондів, спрямовані на кодування даних для системного аналізу. Реалізація цього завдання допоможе зберегти й представити широкій аудиторії унікальний архівний матеріал, а також дасть змогу провадити відкритий інформаційних пошук. Аналіз досліджень і публікацій.

Тому дослідження розвитку цифровізації архівної галузі, аналіз його концептуальних засад, історії впровадження комп'ютерних технологій, становлення інформаційної мережі галузі, входження до глобального інформаційного простору є актуальною темою.

В магістерській роботі досліджено перспективи цифровізації документів Національного архівного фонду України, сутність та особливості цифровізації архівів в Україні, нормативно-правове регулювання цифрових архівних фондів, зарубіжний досвід країн у цифровізації архівних документів, особливості організації системи електронних архівів в Україні, сучасний стан та проблеми цифровізації документів в НАФ України, перспективи створення Єдиної архівної інформаційної системи в Україні.

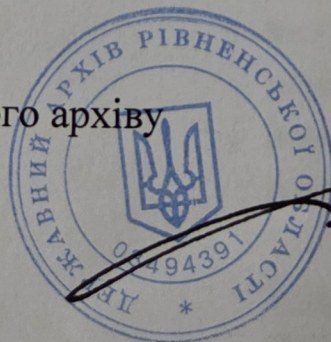
Також у роботі запропоновано шляхи покращення цифровізації документів в Національному архівному фонді України і імплементацію зарубіжного досвіду цифровізації документів в архівах.

Магістерська робота виконана на високому рівні, текст ілюстровано таблицями, діаграмами, оформлена згідно загальноприйнятих вимог до написання наукових робіт.

З огляду на зазначене, магістерська робота має практичне значення, містить елементи наукової новизни, заслуговує оцінку «відмінно» (92 бали) та допускається до захисту, а її автор заслуговує присвоєння кваліфікації «магістр публічного управління та адміністрування».

Рецензент:

Директор Державного архіву
Рівненської області

 Дзецько Олег Вікторович

«09» грудня 2024 року

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ АРХІВНИХ ДОКУМЕНТІВ.....	9
1.1. Сутність та особливості цифровізації архівів в Україні	9
1.2. Нормативно-правове забезпечення та регулювання цифрових архівних фондів.....	20
1.3. Досвід зарубіжних країн в цифровізації архівних документів.....	31
Висновки до розділу 1	37
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ОРГАНІЗАЦІЇ ОЦИФРОВУВАННЯ ДОКУМЕНТІВ В НАЦІОНАЛЬНОМУ АРХІВНОМУ ФОНДІ УКРАЇНИ	38
2.1. Особливості організації системи електронних архівів в Україні.....	38
2.2. Сучасний стан цифровізації документів в НАФ України.....	52
2.3. Проблеми цифровізації документів НАФ в Україні.....	61
Висновки до розділу 2.....	69
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПОКРАЩЕННЯ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ДОКУМЕНТІВ В НАЦІОНАЛЬНОМУ АРХІВНОМУ ФОНДІ УКРАЇНИ	71
3.1. Перспективи створення Єдиної архівної інформаційної системи в Україні	71
3.2. Стратегія розвитку архівної справи в Україні	79
3.3. Імплементация зарубіжного досвіду цифровізації документів в архівах....	87
Висновки до розділу 3	95
ВИСНОВКИ	97
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	104

ВСТУП

Актуальність теми. В останні десятиліття відбувається впровадження сучасних інформаційних технологій у різні сфери життя суспільства. Архівна справа не стала винятком. Оцифровування архівних документів є одним із пріоритетних напрямків діяльності архівних установ країн світу. Інформатизація суспільства тісно пов'язана з його комп'ютеризацією, але якщо друга дефініція характеризується тільки впровадженням сучасної техніки та накопиченням на її базі інформаційного ресурсу, то забезпечення зацікавлених користувачів різноманітними, вичерпними, достовірними знаннями в режимі on-line і є головною рисою інформаційного суспільства.

Місце архівів у сучасному світі визначається тією роллю, яку відіграє в ньому документ як оперативний регулятор різних сфер діяльності людини, суспільства і держави. Затребуваність ретроспективної документної інформації для вирішення завдань соціально-економічного розвитку країни в контексті державного і муніципального управління робить архів надійною та оперативною ланкою управлінської діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування. Сучасна державна політика у галузі цифровізації українського суспільства відкрили шлях до кардинальних змін у архівному просторі і поклала початок імплементаційним процесам у аспекті цифровізації української архівної сфери. Головним завданням сучасників є збереження і реалізація цих можливостей по відношенню до архівної галузі України та його кооперація зі світовими архівними донорами.

В умовах інноваційних запроваджень всі історично задокументовані масиви архівної інформації є продуктивною ланкою суспільної діяльності, важливість якої підкреслюється стратегією держави щодо входження України до глобального інформаційного середовища. Загальні, історичні, спеціальні, науково-технічні та інші архіви існують як елементи, що не мають системних властивостей, що так необхідні сучасному суспільству. Органи архівного управління виконують обмежену кількість функцій і не мають достатніх

повноважень для проведення єдиної архівної політики в умовах становлення нового цифрового суспільства, у тому числі й цифрової політики. Протиріччя у розвитку архівної справи поступає в тому, що, з одного боку, архівна сфера виступає як традиційна і одночасно консервативна галузь, а з іншого – з’являються нові цифрові технології на ринку інновацій, що створюють зовнішній потужний імпульс розвитку державних, муніципальних і відомчих архівів у регіонах. Нині користувачі все частіше готові працювати не лише з паперовими, але й з оцифрованими матеріалами. Важливий напрям діяльності архівів складають проекти з оцифрування архівних фондів, спрямовані на кодування даних для системного аналізу. Реалізація цього завдання допоможе зберегти й представити широкій аудиторії унікальний архівний матеріал, а також дасть змогу провадити відкритий інформаційних пошук. Аналіз досліджень і публікацій.

Тому дослідження розвитку інформатизації архівної галузі, аналіз його концептуальних засад, історії впровадження комп’ютерних технологій, становлення інформаційної мережі галузі, входження до глобального інформаційного простору є актуальною темою.

Створення цифрових копій архівних документів і подальша організація віддаленого доступу до них є вагомим чинником розвитку наукових знань й інструментом для роботи істориків, політологів, юристів, політиків, менеджерів, філософів. Ці проблеми розглянуті в працях А. Алексєєнко, Н. Вовк, Д. Володіна, С. Туровської, І. Смоляр, І. Тюрменко, О. Гараніна, Г. Баяндіна, С. Маккея, Е. ВорнераДжонса, Дж. Бака, Т. Бімслей, Б. Намаде, К. Сільвестрової тощо. Сучасні фахівці розглядають особливості нових форматів даних в умовах впровадження інформаційних технологій, визначають основні етапи оцифрування архівних документів, натомість проблема системності процесу цифровізації залишається недослідженою тощо. Значущим елементом існування сучасного світу є інформаційні технології, що проникли практично в усі сфери суспільної діяльності, в тому числі й в архівну сферу. Процеси науково-технічного прогресу у ХХІ столітті зумовили формування державної

стратегії загальної цифровізації держави. Із запровадженням інноваційних цифрових технологій у роботу архівних установ держава і суспільство отримають можливість розширити доступ до інформаційної бази, а використання сучасних методів допоможе отримати їм найбільш об'єктивну і достовірну інформацію для державного, суспільного і наукового регулювання, відкрити додаткові ресурси аналізу інформаційних багатств архівних фондів. Використання інноваційних цифрових технологій допоможе значно прискорити пошук необхідної документної інформації в архівних фондах. Під час розробки наукового дослідження було виявлено ряд нерозкритих питань щодо модернізаційних перетворень в архівній галузі. Дискурсивними залишаються елементи архівної цифровізації, які потребують формулювання концептуальних особливостей реалізації програми цифровізації українських архівних установ.

Метою даної дипломної роботи є дослідження перспектив цифровізації документів Національного архівного фонду України. Для досягнення мети поставлено наступні *дослідницькі завдання*:

- навести сутність та особливості цифровізації архівів в Україні;
- описати нормативно-правове регулювання цифрових архівних фондів;
- розглянути зарубіжних досвід країн у цифровізації архівних документів;
- описати особливості організації системи електронних архівів в Україні;
- розглянути сучасний стан та проблеми цифровізації документів в НАФ України;
- описати перспективи створення Єдиної архівної інформаційної системи в Україні;
- навести стратегію розвитку архівної справи в Україні;
- розглянути імплементацію зарубіжного досвіду.

Об'єктом дипломної роботи є процес удосконалення цифровізації документів Національного архівного фонду України.

Предметом дослідження є відносини, що виникають у процесі цифровізації документів Національного архівного фонду України Державною архівною службою.

В роботі були використані наступні методи наукових досліджень:

бібліографічний метод, що полягав в аналізі джерел літератури з питань організації документообігу, законодавчо-нормативних актів;

табличний і графічний методи, що полягали у використанні таблиць та графіків для узагальнення, ранжування та аналізу показників.

Інформаційною базою дослідження дипломної роботи є аналітичні та наукові статті у фахових виданнях, матеріали періодичних та Інтернет-видань, Закони України, Укази та розпорядження Президента України, Постанови та Рішення Верховної Ради України, Постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України, накази державних установ, державні стандарти України з архівознавства, документознавства, інформаційних технологій тощо, Звіт Державної Архівної служби України «Про роботу укрдержархіву, архівних установ і спеціальних установ страхового фонду документації у 2023 році».

Структура та обсяг дипломної роботи. Дипломна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЦИФРОВІЗАЦІЇ АРХІВНИХ ДОКУМЕНТІВ

1.1. Сутність та особливості цифровізації архівів в Україні

Однією із характерних тенденцій розвитку сучасного наукознавства є підвищений інтерес до концептуалізації як природничих, так і гуманітарних наук, включаючи й архівознавство. Вона є засобом категоризації та типології їхніх наукових концептів, тобто понять, а також вироблення на цій основі предметної концепції кожного напрямку знань. Відомо, що наука загалом, як і кожна її галузь, має свій предмет і відповідний категоріально-понятійний апарат, за допомогою якого здійснюється наукове пізнання і ретранслюються отримані результати у суспільну практику. У контексті глобалізаційних процесів дедалі більшої актуальності набуває універсальна поняття, яка відбувається, головним чином, у рамках англomовного лінгвістичного простору. Свідченням чого є помітне запозичення відповідної термінології при одночасному збереженні національної специфіки. Сказане цілком стосується й архівознавства, різновид якого за останнє десятиріччя інституціоналізується як електронне.

У минулому основне завдання архівів полягало у забезпеченні збереження, перш за все паперових документів, однак повсюдне і масове поширення інноваційних цифрових технологій, впровадження цифрової держави, призвели до корінних змін у природі самих документів і, відповідно, у сфері документування та документообігу. На сьогодні більша частина документації створюється в електронному форматі і з плином часу обсяг електронних документів буде тільки зростати. Здатність їх прийняти, зберегти і використовувати стає життєво важливою для ефективного надання державних

ВИСНОВКИ

Електронне архівознавство – це частина загальної наукової системи знань із історії, теорії, методики і практики архівної справи, яка стосується її функціонування в електронному, цифровому та візуальному форматі.

Нагромаджений практичний та загальнотеоретичний досвід архівних установ та споріднених інституцій, опрацювання позитивного досвіду світової архівної спільноти щодо впровадження інноваційних технологій та створення інформаційно-пошукових систем дав можливість окреслити коло взаємопов'язаних питань, без комплексного вирішення яких неможливо модернізувати методи репрезентації НАФ у національних та світових інформаційних системах.

Огляд зарубіжних нормативно-методичних документів та проектів з цифровізації свідчить, що одним із найважливіших напрямів діяльності архівних установ країн світу є впровадження нових технологій, формування цифрового контенту та подальше його використання на основі нормативних документів, що регламентують процеси цифровізації. У більшості країн світу розроблено або знаходяться на стадії розроблення нормативні документи (стандарти ISO, національні стандарти, керівництва, рекомендації тощо), які регулюють процеси цифровізації архівної спадщини. Статус таких документів може бути різним та залежить від традицій, що склалися в певній країні. У провідних країнах світу цифровізація архівних документів здійснюється в рамках національних програм (проектів, стратегій тощо). Актуальним завданням для архівної галузі України є розроблення та впровадження нормативно-методичних документів, які регулюють весь комплекс робіт з цифровізації, а також розроблення стратегії цифровізації документів Національного архівного фонду.

Національний архівний фонд – це сукупність документів, незалежно від їх виду, місця створення і форми власності на них, що зберігаються на території України, відображають історію духовного і матеріального життя її народу та

інших народів, мають наукову, історико-культурну цінність, визнані такими відповідною експертизою і зареєстровані у порядку, передбаченому цим Законом. До Національного архівного фонду належать також архівні документи, що зберігаються за межами України і відповідно до міжнародних угод підлягають поверненню в Україну. Підприємства, установи, організації, службові особи, громадяни та їх об'єднання зобов'язані забезпечувати схоронність Національного архівного фонду та сприяти його поповненню»

Експертиза цінності документів, утворюваних в діяльності юридичних і фізичних осіб, комплектування державних архівів документами НАФ, організаційно-методичне керівництво і контроль за роботою архівних підрозділів і служб діловодства установ – джерел комплектування є важливими складовими процесу формування НАФ України.

Якісне і комплексне формування Національного архівного фонду – один із пріоритетів діяльності архівних установ. З метою забезпечення формування Національного архівного фонду документами, що відображають сучасну історію України, на постійне зберігання прийнято: особового походження 4036 од.зб, електронні інформаційні ресурси 118 од.зб, управлінська документація 670701 од.зб., науково-технічна документація 10403 од.зб., кіно-, фото-, фоно-, віде-одокументи 10092 од.зб. У зв'язку з реформуванням органів місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні державними архівами областей прийнято за 2021 рік документів Національного архівного фонду: 53 505 од. зб. управлінської документації і 404 од. обл. фотодокументів. На договірних засадах державними архівами, архівними відділами райдержадміністрацій та міських рад проведено науково-технічне опрацювання 331 698 од. зб. усіх видів документів, зокрема: 100 810 од. зб. управлінських документів постійного зберігання підприємств, установ, організацій; 105 120 од. зб. управлінських документів тимчасового зберігання; 5 644 од. зб. управлінської документації тривалого зберігання; 100 720 од. зб. з кадрових питань (особового складу); 19 404 од. зб. науково-технічної документації. З метою удосконалення роботи з документами в установах, організаціях, на

підприємствах, що перебувають у зоні комплектування відповідної архівної установи, державними архівами, архівними відділами райдержадміністрацій та міських рад проведено 2 015 перевірок роботи служб діловодства, експертних комісій та архівних підрозділів, 12 оглядів роботи архівних підрозділів і служб діловодства юридичних осіб – джерел формування НАФ, організовано 790 семінарів із підвищення кваліфікації для працівників діловодних, архівних, експертних служб.

Державна архівна служба України започаткувала онлайн-проект «Єдине вікно доступу до цифрових ресурсів українських архівів», створений на платформі ARCHIUM. Це інтегруючий ресурс, який увібрав майже 1,5 мільйона копій трьох центральних архівів, що у минулі роки вже отримали це програмне забезпечення

Очікувані результати від впровадження Стратегії розвитку архівної справи в Україні стане: запуск Єдиного вебпорталу архівів з інформаційно-пошуковою системою, що виконуватиме функцію централізованого зовнішнього офісу (front office), наповнення його цифровими копіями документів; запуск чат- боту та консультаційної лінії для громадян; імплементація архівних послуг в систему державних електронних сервісів; формування Єдиного державного реєстру Національних архівних інформаційних ресурсів; створення Єдиної державної системи органів управління Національними архівними інформаційними ресурсами, документацією та архівами, яка складатиметься з територіальних і функціональних підсистем та їх ланок; запуск в експлуатацію першої черги комплексу будівель центральних державних архівів України; ухвалення і початок імплементації нового архівного Закону; розроблення правил та процедури щодо захисту архівних установ в умовах стихійних лих, пандемії; започаткування приймання електронних документів на постійне зберігання до архівів; встановлення партнерства з інститутами громадянського суспільства, що надають експертну допомогу, у т. ч. у розробленні нормативно-правових актів; реалізація проєктів державно-приватного партнерства у сфері

використання та комплектування архівних фондів; приведення оплати праці працівників архівних установ до рівня можливості наймання фахових спеціалістів; підвищення відсотка громадян, які вважають архівні установи ефективними державними інституціями і довіряють їм.

Новітні інформаційні технології вже стали невід'ємною частиною не тільки суспільства, а й глибоко укорінилися в архівній галузі. Впровадження та використання інформаційних технологій в архівній галузі, сьогодні, відбувається на всіх рівнях управління (діловодство, управління персоналом тощо), в рутинних архівних процесах рядових фахівців та на рівні обслуговування користувачів, надання їм доступу до документно-інформаційних ресурсів та надання архівних послуг.

Все більше архівних установ намагаються використовувати новітні технології в процесі обслуговування користувачів, адже це значно спрощує роботу і дає можливість задовольнити запити більшої кількості людей, шляхом автоматизації окремих послуг. До того ж, комп'ютеризація архівних установ дає вільний доступ практично до будь якої архівної інформації, спрощує її пошук та обробку.

В сучасному світі, установи архівної сфери являють собою не просто традиційні сховища архівних документів та історичних надбань, а й є осередком сучасних електронних ресурсів.

Архівними установами активно цифровізуються документи і матеріали, що мають важливе значення для збереження національної культури та історії, а на їх основі створюються цифрові, ЕА і БЗ. Але варто зазначити, що ці процеси не завжди відбуваються рівномірно через різницю технічного забезпечення архівних установ та наявність спеціалізованого ПЗ, що часто пов'язано з браком фінансування.

Особливо гостро це відчувається в умовах воєнного стану країни, коли пріоритетними є військово-оборонний та соціальний сектори країни. З огляду на введення воєнного стану, архівні установи стикнулись з проблемою надання своїх послуг користувачам в умовах обмеження їх діяльності. В таких умовах

впровадження новітніх інформаційних технологій та запровадження електронних отримало статусу ще більш пріоритетного питання.

Використовуючи власні веб-сайти для дистанційного обслуговування громадян, архівні установи: – створюють електронні фонди, каталоги та архіви з можливістю робити запити через ІПС і знаходити необхідну інформацію; – створюють онлайнові документаційні виставки та 3D-екскурсії власними приміщеннями; – запроваджують онлайн запис до читальних зал; – розробляють інтерактивні карти; – інтегрують посилання на веб-сервіси партнерів тощо.

У численних наукових публікаціях, вітчизняні дослідники зазначають, що архівна галузь України перетворюється на потужне інформаційне середовище, для якісного функціонування якого потрібно впровадження інформаційних технологій і постійна їх підтримка в актуальному стані, відповідно до тенденцій розвитку. Для цього, науковці і архівні діячі перебувають у постійному пошуку найкращих архівних практик, програмних компонентів, оновлюють нормативно-методичне забезпечення, досліджують та переймають досвід зарубіжних країн.

Основними проблемами, що постають перед державними архівами, є недостатнє фінансове забезпечення та відсутність достатньої кількості кваліфікованих кадрів, що, в свою чергу, ставить під сумнів можливість належного зберігання цифрових документів, їхнього подальшого відтворення та забезпечення доступності до них. Немає механізмів автоматизації процесів роботи з великими масивами цифрових документів в архівній галузі. Незважаючи на це, архівні установи України продовжують роботу щодо оцифрування своїх архівних колекцій з метою збереження національного надбання, приєднання до світових цифрових проектів архівів, музеїв та бібліотек для взаємообміну інформацією, та забезпечення користувачам вільного доступу до архівних документів через сервіси інтернет-мережевого простору. Серйозно ж прогнозувати розвиток інформаційних технологій в

галузі можна лише за умови гарантованого фінансування технологічного фундаменту інформатизації.

З метою удосконалення правового механізму державного управління цифровим фондом Національного архівного фонду можна запропонувати наступне:

- забезпечити розроблення та прийняття Інформаційного кодексу України,
- внести зміни до актів щодо Національної програми інформатизації;
- розробити і прийняти нову сучасну редакцію Закону «Про національний архівний фонд»;
- розробити базові норми, правила і регламенти створення, впровадження, модернізації та експлуатації інформаційних ресурсів, інформаційних, інформаційно-аналітичних, інформаційно-телекомунікаційних систем.
- з урахуванням зарубіжного досвіду розробити та прийняти «Концепцію цифровізації архівної справи», комплексних програмних й прогнозних документів, які мають базуватися на узгоджених концептуальних підходах стосовно змісту цифрових трансформацій в архівній сфері, на єдиній нормативно-правовій базі та відповідати 15 вимогам он-лайн взаємодії з глобальними інформаційними системами;
- розробити та впровадити систему національних стандартів України з урахуванням вимог міжнародної стандартизації в сфері управління документацією, інформаційних технологій в архівний процесах, навчання персоналу;
- забезпечити пріоритетний розвиток інформаційно-комунікаційних технологій для формування сучасної інформаційної інфраструктури архівних установ;
- удосконалити інфраструктуру архівних установ, у т. ч. шляхом будівництва нових та/або реконструкції старих будівель, в яких можуть бути реалізовані сучасні технології зберігання, пошуку та удоступнення документів НАФ.

Таким чином, можна визнати, що організаційний механізм державного управління розвитком інформаційного суспільства та електронного урядування в Україні ще знаходиться у стадії становлення та розвитку.

Література:
1. Билушак Т. М. Інформаційні технології в державному управлінні. Київ: Видавництво «Літературна Україна», 2017. 240 с.

2. Билушак Т. М. Інформаційні технології в державному управлінні. Київ: Видавництво «Літературна Україна», 2015. № 1-6. С. 218-226.

3. Билушак Т. М. Інформаційні технології в державному управлінні. Київ: Видавництво «Літературна Україна», 2017. 240 с.

4. Билушак Т., Кошарнік В., Мана В. Використання інформаційних технологій у державному управлінні. Київ: Видавництво «Літературна Україна», 2016. № 1-6. С. 322-323. URL: <http://www.litukr.net/ua/2016/01/01/322-323/>

5. Билушак Т. Використання інформаційних технологій в державному управлінні. Київ: Видавництво «Літературна Україна», 2016. № 1-6. С. 71-83. URL: <http://www.litukr.net/ua/2016/01/01/71-83/>

6. Билушак Т. М. Інформаційні технології в державному управлінні. Київ: Видавництво «Літературна Україна», 2017. 240 с.

7. Билушак Т. М. Інформаційні технології в державному управлінні. Київ: Видавництво «Літературна Україна», 2017. 240 с.

8. Билушак Т. М. Інформаційні технології в державному управлінні. Київ: Видавництво «Літературна Україна», 2017. 240 с.

9. Билушак Т. М. Інформаційні технології в державному управлінні. Київ: Видавництво «Літературна Україна», 2017. 240 с.

10. Билушак Т. М. Інформаційні технології в державному управлінні. Київ: Видавництво «Літературна Україна», 2017. 240 с.

11. Билушак Т. М. Інформаційні технології в державному управлінні. Київ: Видавництво «Літературна Україна», 2017. 240 с.

12. Билушак Т. М. Інформаційні технології в державному управлінні. Київ: Видавництво «Літературна Україна», 2017. 240 с.